

Finsko

V letech 2000–2007 se pohyboval meziroční růst HDP v rozmezí 1,7–5,6 %. V roce 2009 se však vlivem krize HDP propadl o více než 8 %. První růst HDP byl poté zaznamenán až v roce 2016, kdy došlo k jeho zvýšení o 1,9 % a především pak v roce 2017, kdy dosáhl jeho růst hodnoty 2,8 %. Dle analýz MMF by mělo docházet v následujících letech k mírnému poklesu. V zemi žije 5,5 mil. obyvatel, v roce 2017 HDP na obyvatele činilo 45 693 USD. V roce 2017 došlo ke zvýšení míry inflace na 0,8 % a růst se očekává i v následujících letech. Nezaměstnanost se v posledních letech snížila pod hranici 9 % a očekává se její další pokles pod hranici 8 % v roce 2019. Bilance běžného účtu je od roku 2017 v přebytku.

Ukazatel	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Růst HDP (%)	0	1,9	2,8	2,3	1,8	1,6
HDP/obyv. (USD)	42 501	43 482	45 693	49 207	51 019	52 750
Míra inflace (%)	-0,2	0,4	0,8	1,2	1,7	1,9
Nezaměstnanost (%)	9,4	8,8	8,7	8,1	7,8	7,5
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-1,4	-2,5	0,9	1	1,3	1,5
Populace (mil.)	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	5,6
Konkurenceschopnost	8/140	10/138	10/137	–	–	–
Exportní riziko OECD	–	–	–	–	–	–

Odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MME, OECD, WEF

- ▶ Finsko patří do vnitřního trhu EU.
- ▶ V žebříčku konkurenceschopnosti, který sestavuje Světové ekonomické fórum (WEF), se Finsko umístilo na 10. pozici ze 137 hodnocených ekonomik a dle OECD není exportně rizikovou zemí.

Vývoz ČR do Finska 2017 (2016), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2017 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2016 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8703	Os. automobily aj. motorová vozidla pro přepravu osob	5 902 501	25,5	5 097 639	15,8
8708	Části, součásti motor. vozidel čísel 8701 až 8705	2 245 211	9,7	668 276	236,0
8471	Zař. pro automat. zprac. dat, jednotky; snímače ap.	1 767 462	7,6	1 099 097	60,8
8517	Přístř. pro vysílání, přijímání hlasu, obrazů apod. dat	550 422	2,4	587 219	-6,3
9503	Tříkolky, koloběžky, šlapací auta apod., ost. hračky, skládanky	497 327	2,1	559 117	-11,1
8431	Součásti jeřábů, vozíků, ap., buldozerů, fréz aj.	491 809	2,1	455 251	8,0
7326	Ost. výrobky ze železa, oceli	441 332	1,9	365 914	20,6
7308	Konstrukce jn. a části a součásti pro použití v konstrukcích, ze železa, oceli	374 298	1,6	272 030	37,6
8537	Tabule, panely, ovládací stoly, pulty, skříně a základny pro el. ovládání	324 867	1,4	250 941	29,5
8528	Monitory, projektory, bez TV, přijímače televizní	304 773	1,3	270 627	12,6
Celkem TOP10		12 900 002	55,6	9 626 111	34,0
Celkem vývoz		23 181 370		20 528 711	12,9

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Finska 2017 (2016), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2017 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2016 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
4810	Papír, karton ap., natírané kaolínem aj., barvené	862 376	8,8	970 635	-11,2
4703	Buničina dřevná, nátronová, sulfátová	546 529	5,6	583 546	-6,3
8536	El. zařízení k vypínání, spínání nebo k ochraně el. obvodů aj. > 1 000 V	340 073	3,5	393 314	-13,5
7219	Ploché válcované výrobky z nerezavějící oceli, o šířce 600 mm nebo větší	321 898	3,3	235 515	36,7
8532	Přístroje elektrické pro řízení dopravy	309 922	3,2	320 125	-3,2
8436	Ost. stroje pro zemědělství, lesnictví, včelařství ap., umělé líhně	298 740	3,0	171 930	73,8
3004	Léky odměřené, ne krev, antiséra ap., vata aj.	291 474	3,0	301 414	-3,3
3902	Polymery propylenu, olefinů v primár. formách	273 279	2,8	258 910	5,5
8517	Přístř. pro vysílání, přijímání hlasu, obrazů apod. dat	258 887	2,6	108 236	139,2
8504	Transformátory, el. měniče, statické induktry	236 499	2,4	247 691	-4,5
Celkem TOP10		3 739 677	38,1	3 591 316	4,1
Celkem dovoz		9 813 231		9 077 025	8,1

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Dopravní průmysl a infrastruktura

Evropská komise stanovila v roce 2016 členským státům EU národní limity pro snížení emisí skleníkových plynů v oblasti dopravy, zemědělství a bydlení. Dle uvedeného nařízení musí Finsko v letech 2021–2030 zredukovat emise v těchto sektorech až o 39 %. Přes dlouhodobě aktivní přístup Finska znamená požadavek na tak významné snížení emisí pro oblast dopravy velkou výzvu. Velké vzdálenosti způsobují, že se značná část energií v zemi spotřebovává právě v sektoru dopravy. K dosažení předepsaného emisního cíle tak bude muset tento sektor projít poměrně výraznou strukturální i technickou změnou, což otevírá možnosti pro české exportéry – vláda se hodlá zaměřit na podporu ekologičtější hromadné dopravy osob (dálkové i městské, podpora železnic). Nutností bude i výrazná obměna vozového parku (plynový a elektrický pohon vozidel či motory na biopaliva – počítá se se zvýšením podílu biosměsi v palivech až na 40 %). Ve městech je zřejmá snaha o přesunutí většího počtu veřejných dopravních prostředků na koleje. Nově budou jezdit tramvaje v Tampere, uvažuje o nich Turku, v oblasti hlavního města je mj. plánovaná výstavba rychlodráhy „Jokerit Line“, která je kolejovou půlkruhovou spojnici okolo města (práce by měly začít v r. 2019).

► Důlní, těžební a ropný průmysl

Po letech útlumu finského hospodářství dochází již od roku 2016 k jeho výraznému oživení, které se dotýká i těžebního sektoru. Počet vrtů ve Finsku se v roce 2016 zvýšil o celých 37 % (přes celosvětový pokles), objem investic do prospektorské činnosti se zvýšil o cca 30 % na 40 mil. EUR. Ještě větší skok bylo možno zaznamenat u investic do vlastní těžební činnosti, jejichž trend nejlépe vyjadřuje míru optimismu investorů – zatímco v letech 2006–2015 se jednalo o cca 2,5 mld. EUR, v následujících 10 letech (2016–2025) se očekávají investice do těžebního sektoru ve výši 3–5 mld. EUR (80–130 mld. CZK). V roce 2016 tak bylo do těžebního sektoru vloženo ve formě investic již 242 mil. EUR (cca 6,5 mld. CZK), což představuje v porovnání s rokem 2015 nárůst o 54 %. Na optimismu přidávají i výsledky průzkumných týmů, v nedávném období došlo na území Finska k několika významným nálezům nových ložisek perspektivních nerostných surovin. Očekávaný rozvoj finského těžebního průmyslu, založený na výše uvedených skutečnostech, vytváří příznivé podmínky pro uplatnění pokročilých a spolehlivých českých technologií a výrobků na místním trhu (včetně severských oblastí), přičemž nejspolehlivější bránou pro jejich uvedení je účast na specializovaných konferencích a veletrzích Euro Mining.

► Energetický průmysl

Finsko postrádá jakékoliv domácí zdroje fosilních paliv a musí tak veškerou ropu, zemní plyn a uhlí dovážet. Závislost na dovozech (většinou z Ruska), požadavky EU a Kjótského protokolu v oblasti snižování emisí i silné environmentální cítění jsou hlavními příčinami toho, že Finsko intenzivně usiluje o využívání obnovitelných zdrojů energie (OZE – biomasa, hydroenergie, větrná a solární energie, tepelná čerpadla) a o rozvoj jaderné energetiky. Cílem vlády je dosažení „carbon-free“ energetického mixu do roku 2050 – již v roce 2020 by měly obnovitelné zdroje zajišťovat 38 % energetických potřeb země, v roce 2030 by měl tento podíl dosáhnout již 50 %. Kromě tradičního využívání biomasy hodlá finská vláda výrazně podporovat rozvoj „větrné“ energie (do roku 2030 částkou cca 3 mld. EUR) i pokročilých solárních systémů. Především ve využívání větrné energie existuje ve Finsku dosud nevyužitý potenciál, přes dobré podmínky je instalovaný

výkon na obyvatele dosud pod evropským průměrem. Přes uvedenou intenzivní podporu změnila v roce 2017 finská vláda svůj postoj k problematice podpory OZE. Současný systém plošného poskytování podpor je velmi drahý, a proto bude pro léta 2018–2020 nahrazen modelem založeným na aukcích s omezenou státní podporou. Od roku 2020 by pak sektor OZE měl fungovat již zcela bez podpor a za plně tržních podmínek. Kromě dodávek pro sektor obnovitelných energií existují exportní příležitosti i v dalších oblastech energetiky. Finsko má v roce 2019–2020 zahájit výstavbu prvního bloku nové jaderné elektrárny Hanhikivi 1, modernizací prochází řada uhelných a vodních elektráren i elektrická přenosová infrastruktura.

► ICT

Sektor ICT zaznamenává i nadále ve Finsku výrazný rozvoj. V r. 2015 bylo Finsko dokonce na předním postu v žebříčku „Digital Economy and Society Index“ sestaveném Evropskou komisí. Možným důvodem může být i fenomén jménem Nokia. Její rozmach a úspěch motivoval značné množství mladých lidí ke studiu technických oborů – ve Finsku má 2,2 % absolventů ve věku pod 30 let titul z technologicky a matematicky zaměřených oborů. Rozvoji ICT sektoru pomohly paradoxně i následné problémy Nokie – propouštění odborníci začali zakládat nové ICT firmy, objevilo se mnoho start-upů v oblasti ICT. Finsko však rovněž značně investuje do R&D (v r. 2015 tyto výdaje činili 2,9 % HDP). Finsko je rovněž země inovací. Podle hodnocení nezávislé US agentury ITIF (The Information Technology and Innovation Foundation) bylo Finsko v r. 2016 globálně největším zdrojem inovací. V zemi je v tomto sektoru zaměstnáno 350 tis. profesionálních pracovníků, každoročně dokončí univerzity tohoto zaměření dalších 15 tis. absolventů. Počet softwarových firem v posledních letech vzrostl o 40 %. V současnosti je ve Finsku zřetelný trend digitalizace, a to napříč všemi sektory – existuje zde tedy poměrně široké pole pro uplatnění českých řešení, a to především v oblasti specializovaných aplikací (doprava, zdravotní a sociální služby, vzdělávání atd.).

► Obranný průmysl

České firmy mají příležitost reagovat na výrazný zájem finské strany prohlubovat obrannou spolupráci s evropskými zeměmi, a to jak v EU, tak i v NATO. Finsko si uvědomuje změny v bezpečnostním prostředí v Evropě a chce na ně reagovat jak početním posílením svých ozbrojených sil, tak i značnými investicemi – do roku 2020 by se měly výdaje na obranu zvýšit z dnešních 1,8 % až na 2,3 % HDP. Ve vztahu k ČR podporuje vývozní možnosti i skutečnost, že Ministerstvo obrany Finska má zájem aktivovat existující Memorandum of Understanding, jež pro obchodní spolupráci vytvoří vhodný rámec.

► Zdravotnický a farmaceutický průmysl

Vysoce kvalitní a technologicky sofistikované lékařské vybavení má ve Finsku tržní potenciál. Finský trh se zdravotnickými technologiemi v posledních letech silně roste, přičemž import zaznamenává stabilní silný růst (cca o 4 % ročně). V roce 2015 byla parlamentem schválena nová strategie zdravotní péče ve státním sektoru (provádí cca 75 % výkonů), přičemž jejím hlavním cílem je vyrovnat kvalitu péče ve státních a soukromých zařízeních. To bude mj. znamenat rozšíření zdravotnických kapacit či výrazné investice do nového zdravotnického vybavení. Součástí návrhu je i tzv. volný výběr poskytovatele služeb (pro pacienty i zdravotnická zařízení), což by mělo uvolnit trh pro vstup nových subjektů. Vládní návrh konkrétního zákona o reformě zdravotnických a sociálních služeb však parlament prozatím neschválil v plném znění, očekává se, že nový návrh bude předložen v březnu 2018. Kromě zdravotnického zařízení je možné nalézt vývozní potenciál i v oblasti léčiv. V roce 2016 země dovezla farmaka v hodnotě více než 2,15 mld. EUR (meziročně 7,5 % nárůst), dovoz léčiv představuje téměř 4 % celkového finského importu.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 3002 - Antiséra, ostatní krevní složky a imunologické výrobky, očkovací látky, ap. výrobky
	HS 3004 - Léky odměřené, ne krev, antiséra ap., vata aj.
	HS 3005 - Vata, gáza, obinadla apod. výrobky
	HS 9402 - Lékařský, chirurgický, zubolékařský nebo zvěrolékařský nábytek
Důlní, těžební a ropný průmysl	HS 3602 - Připravené výbušniny, jiné než prachové výmetné složky
	HS 3603 - Zápalky; bleskovice; roznětky nebo rozbušky; zažehovače; elektrické rozbušky
	HS 4010 - Dopravníkové nebo převodové pásy nebo řemeny z vulkanizovaného kaučuku
	HS 8425 - Kladkostroje a zdvihací zařízení, jiné než skipové výtahy; navijáky a vrátky; zdviháky
	HS 8428 - Ostatní zvedací, manipulační, nakládací nebo vykládací zařízení
	HS 8429 - Samohybné buldozery, stroje na vyrovnávání terénu, rypadla, ap. s pohonem
	HS 8430 - Ostatní srovnávací, vyrovnávací, škrabací, vrtací aj. stroje; sněhové pluhy a frézy
	HS 8467 - Ruční nástroje a nářadí, pneumatické, hydraulické nebo s motorem
	HS 8474 - Stroje na třídění, prosévání, oddělování ap. kamenů, zemin aj. nerost. hmot
HS 9999 - Těžební zařízení	
Dopravní průmysl a infrastruktura	HS 8601 - Lokomotivy a malé posunovací, závislé na vnějším zdroji proudu nebo akumulátorové
	HS 8603 - Železniční nebo tramvajové osobní vozy a nákladní vozy, s vlastním pohonem
	HS 8702 - Motorová vozidla pro dopravu deseti nebo více osob, včetně řidiče
	HS 8703 - Osobní automobily aj. motorová vozidla pro přepravu osob
	HS 8704 - Motorová vozidla pro přepravu nákladu
Energetický průmysl	HS 8406 - Parní turbíny
	HS 8410 - Vodní turbíny, vodní kola a jejich regulátory
	HS 8418 - Chladničky, mrazničky aj. chladicí, mrazicí zařízení, čerpadla tepelná
	HS 8501 - Elektrické motory a generátory (kromě generátorových soustrojí)
	HS 8502 - Elektrická generátorová soustrojí a rotační měniče
	HS 8504 - Transformátory, el. měniče statické induktory
HS 8544 - Izolované dráty, kabely aj. izolované elektrické vodiče	
Obranný průmysl	HS 8526 - Radiolokační a radiosondážní přístroje, radionavigační a rádiové přístroje pro dálkové řízení
	HS 9301 - Vojenské zbraně, jiné než revolvery, pistole a zbraně čísla 9307
	HS 9303 - Ostatní střelné zbraně ap. zařízení využívající ke střelbě výbuš. náplně
	HS 9304 - Ostatní zbraně, kromě zbraní čísla 9307
ICT	CPA 61 - Telekomunikační služby
	CPA 62 - Služby v oblasti programování a poradenství a související služby
	CPA 63 - Informační služby